

**Briuselis, 2025 m. rugsėjo 15 d.
(OR. en)**

12811/25

Tarpinstitucinės bylos:

2025/0172 (COD)

2025/0176 (COD)

2025/0177 (COD)

**SIMPL 101
ANTICI 112
INDEF 92
MAP 59
CSC 447
ENV 835
COMPET 868
ENT 161
MI 649
CHIMIE 78
CODEC 1258**

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2025 m. rugpjūčio 29 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	C(2025) 3800 final
Dalykas:	KOMISIJOS PRANEŠIMAS dėl tvaraus finansavimo sistemos ir įmonių tvarumo išsamaus patikrinimo direktyvos taikymo gynybos sektoriui

Delegacijoms pridedamas dokumentas C(2025) 3800 final.

Pridedama: C(2025) 3800 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2025 08 28
C(2025) 3800 final

KOMISIJOS PRANEŠIMAS

**dėl tvaraus finansavimo sistemos ir Įmonių tvarumo išsamaus patikrinimo direktyvos
taikymo gynybos sektoriui**

KOMISIJOS PRANEŠIMAS

dėl tvaraus finansavimo sistemos ir Įmonių tvarumo išsamaus patikrinimo direktyvos taikymo gynybos sektoriui

Turinys

1	Įvadas	2
2	Investicijos į gynybos pramonę – prisidėjimas prie ES atsparumo ir saugumo	3
2.1	Gynybos pramonė prisideda prie platesnių ES ir JT tikslų	3
2.2	Gynybos pramonė atsižvelgiant į ES tvaraus finansavimo sistemą ir JTIPD.....	4
3	Rizikos mažinimas bendradarbiaujant su gynybos pramone.....	5
3.1	Tarptautinės sutartys ir ES teisės aktai, kuriais reglamentuojamas naudojimas ir eksportas	5
3.1.1	Karinių technologijų ir įrangos siuntimas už ES ribų (eksportas)	6
3.1.2	Karinių technologijų ir įrangos siuntimas Europos Sąjungoje	7
3.1.3	Dvejopo naudojimo prekių siuntimas už ES ribų.....	8
3.2	Rizikos mažinimas pagal skirtingas tvaraus finansavimo sistemos ir JTIPD teises priemonės	8
3.2.1	TFIAR	8
3.2.2	ES taksonomija	10
3.2.3	FPRD II	11
3.2.4	JTIPD	12
3.2.5	JITTD	13
3.2.6	Lyginamųjų indeksų reglamentas.....	13
4	Pajamų ribos	14
5	Gynybos sektoriaus prisidėjimo prie socialinio tvarumo vertinimas	14

1 Ivadas

- (1) Šiuo Komisijos pranešimu (toliau – pranešimas) siekiama pateikti gaires dėl ES tvaraus finansavimo sistemos taikymo gynybos pramonei.
- (2) Tvarus finansavimas – tai procesas, kai priimant sprendimus dėl investicijų finansų sektoriuje atsižvelgiama į aplinkos, socialinius ir valdymo (toliau – ASV) aspektus ir taip sudaromos palankesnės sąlygos geriau įvertinti su tvarumu susijusią riziką ir daugiau investuoti į tvarią ekonominę veiklą ir projektus.
- (3) Šiuo pranešimu siekiama padėti rinkos dalyviams užtikrinti, kad finansuojant gynybos pramonę būtų laikomasi ES tvaraus finansavimo sistemos reikalavimų. Pranešimo tikslas – padėti užkirsti kelią bet kokiai nederamai šio sektoriaus diskriminacijai priimant investicinius sprendimus ir užtikrinti geresnį šio sektoriaus galimybių prisidėti prie socialinio tvarumo supratimą ir pripažinimą, laikantis Europos gynybos pramonės strategijos¹ ir Baltosios knygos dėl Europos gynybos parengties 2030 m.² tikslų.
- (4) Šiuo pranešimu paaiškinama, kad ES tvaraus finansavimo sistema suderinama su investicijomis į gynybos sektorių ir kad informacijos apie tvarumą atskleidimo nuostatos horizontaliai taikomos visoms pramonės šakoms. Komisija primena, kad pagal šią sistemą nė vienam sektoriui (įskaitant gynybos sektorių) nėra nustatyta jokių finansavimo apribojimų, o gynybos sektoriaus investicijas, kaip ir investicijas į bet kurį kitą sektorių, skatinama vertinti kiekvienu konkrečiu atveju.
- (5) Šis pranešimas skirtas visiems ES tvaraus finansavimo sistemoje nurodytiems investuotojams ir operatoriams, taip pat valdžios institucijoms ir įstaigoms. Pranešimas bus ypač aktualus:
 - finansų rinkos dalyviams;
 - ASV reitingų teikėjams, t. y. juridiniam asmeniui, kuris suteikia ASV reitingus arba balus vykdydamas profesinę veiklą³;
 - ASV ženklų (ekologinių ženklų, nacionalinių ženklų ir kt.) teikėjams;
 - biržoms / indeksų teikėjams, lyginamųjų indeksų teikėjams, duomenų teikėjams / sertifikavimo įstaigoms ir kt.
- (6) Šis pranešimas susijęs su ES tvaraus finansavimo sistemą sudarančiais teksta, visų pirma:
 - Reglamentu (ES) 2019/2088 dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje (toliau – TFIAR)⁴;
 - Deleguotuoju reglamentu (ES) 2017/565 ir Deleguotąja direktyva (ES) 2017/593, kuria papildoma Finansinių priemonių rinkų direktyva 2014/65/ES (FPRD II)⁵;

¹ [Europos gynybos pramonės strategija.](#)

² [JOIN\(2025\) 120 final.](#)

³ COM/2023/314 final - 2023/0177 (COD).

⁴ OL L 317, 2019 12 9, p. 1–16. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:32019R2088>

⁵ OL L 173, 2014 6 12, p. 349–496. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=celex%3A32014L0065>

- Reglamentu (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088, (toliau – ES taksonomija)⁶;
- Direktyva (ES) 2022/2464, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 537/2014, Direktyva 2004/109/EB, Direktyva 2006/43/EB ir Direktyva 2013/34/ES dėl įmonių informacijos apie tvarumą teikimo (toliau – IITTD)⁷;
- Reglamentu (ES) 2016/1011 dėl indeksų, kurie kaip lyginamieji indeksai naudojami finansinėse priemonėse ir finansinėse sutartyse arba siekiant įvertinti investicinių fondų veiklos rezultatus, kuriuo iš dalies keičiami direktyvos 2008/48/EB ir 2014/17/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 596/2014, (toliau – Lyginamųjų indeksų reglamentas)⁸;
- Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1760 dėl įmonių tvarumo išsamaus patikrinimo, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2019/1937 ir Reglamentas (ES) 2023/2859, (toliau – ITIPD)⁹.

2 Investicijos į gynybos pramonę – prisidėjimas prie ES atsparumo ir saugumo

2.1 Gynybos pramonė prisideda prie platesnių ES ir JT tikslų

- (7) Kalbant apie tvarumą, Europos Sąjungos ir Jungtinių Tautų (toliau – JT) politikos tikslai itin dera tarpusavyje. JT darnaus vystymosi tikslai¹⁰ tiesiogiai minimi kaip Europos klimato teisės akto¹¹ – ES žaliojo kurso teisinio pagrindo – tikslas. Europos klimato teisės akte yra kodifikuotas ES tikslas pasiekti poveikio klimatui neutralumą iki 2050 m. Jo 4 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad „norint prisidėti prie ekonominių ir visuomeninių pokyčių, kokybiškų darbo vietų kūrimo, tvaraus ekonomikos augimo ir Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimo <...> labai svarbu nustatyti ilgalaikį tikslą“.
- (8) JT tekstuose taip pat pripažįstama, kad laisvė, klestėjimas ir teisingumas yra neįmanomi be saugumo arba patiriant užsienio agresoriaus vykdomą karinę okupaciją. Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos¹² 3 straipsnyje teigiama, kad „Visi turi teisę į gyvybę, laisvę ir asmens saugumą“, o 28 straipsnyje teigiama, kad „Visi turi teisę į socialinę ir tarptautinę tvarką, kurioje galima visapusiškai realizuoti šioje deklaracijoje įtvirtintas teises ir laisves“. JT Chartijos 51 straipsnyje numatyta teisė į (kolektyvinę) savigyną: „Jokia šioje Chartijoje pateikta informacija neprieštarauja prigimtiniai teisei į individualią ar kolektyvinę savigyną, jei prieš Jungtinių Tautų narę įvykdomas ginkluotas išpuolis, iki to momento, kai Saugumo Taryba imasi būtinų priemonių tarptautinei taikai ir saugumui atkurti“¹³.

⁶ OL L 198, 2020 6 22, p. 13–43. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:32020R0852>

⁷ OL L 322, 2022 12 16, p. 15–80. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX%3A32022L2464>

⁸ OL L 171, 2016 6 29, p. 1–65. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX%3A32016R1011>

⁹ OL L, 2024/1760, 2024 7 5; <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj?eliuri=eli%3Adir%3A2024%3A1760%3Aoj&locale=lt>

¹⁰ [17 TIKSLŲ | Tvarus vystymasis](#).

¹¹ Reglamentas (ES) 2021/1119, [OL L 243, 2021 7 9, p. 1–17](#).

¹² [Jungtinių Tautų žmogaus teisių deklaracija](#).

¹³ Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrius. Veiksmai, susiję su grėsmėmis taikai, taikos pažeidimais ir agresijos aktais.

- (9) Nepateisinamas ir neišprovokuotas Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą aiškiai parodė, kad siekdama apsaugoti šias universalias teises Sąjungoje ir už jos ribų Sąjunga turi sustiprinti ir toliau plėtoti gebėjimą apsiginti. Remiantis kelių ES žvalgybos tarnybų atliktais grėsmių vertinimais, Rusijos pajėgumai gaminti karinę įrangą smarkiai padidėjo ir per ateinančius trejus–penkerius metus ji turėtų karinių pajėgumų, kuriais galėtų išbandyti Vakarų šalių vienybę ir Šiaurės Atlanto sutarties 5 straipsnio veiksmingumą.
- (10) Tai įpareigoja pradėti taikyti gynybos parengties mąstyseną ir nedelsiant dėti daugiau pastangų siekiant iki 2030 m. atkurti gynybos parengtį ir atgrasymo priemones. Šiomis aplinkybėmis gynybos parengtis turėtų būti suprantama kaip valstybių narių gebėjimas nuspėti su gynyba susijusias krizes, užkirsti joms kelią ir į jas reaguoti. Siekiant tokios parengties, labai svarbu padidinti gynybos pramonės pajėgumus ir parengtį, nes ši pramonė savo ruožtu užtikrina, kad valstybių narių ginkluotosios pajėgos turėtų įrangą, būtiną Sąjungos piliečiams apsaugoti. Dėl to konkurencinga ir atspari Sąjungos gynybos pramonė yra itin svarbi siekiant užtikrinti Europos taiką ir saugumą¹⁴. Be to, ji prisideda prie bendros saugumo ir gynybos politikos, kuri įtvirtinta Europos Sąjungos sutarties 42 ir 46 straipsniuose, tikslų įgyvendinimo. Todėl gynybos pramonė yra būtina kariniam atgrasymui nuo galimų agresorių ir Sąjungos piliečių apsaugai, jei įvyktų ekstremaliausias karinis scenarijus, t. y. ginkluota agresija. Atsižvelgiant į tai, kad ES gynybos pramonė padeda siekti šio tikslo, ji gali prisidėti prie mūsų bendros taikos ir saugumo pagal JT darnaus vystymosi tikslą Nr. 16 – Taika, teisingumas ir stiprios institucijos¹⁵.

2.2 Gynybos pramonė atsižvelgiant į ES tvaraus finansavimo sistemą ir ITIPD

- (11) Kaip nurodyta Europos žaliojo kurso komunikate, „pertvarkai, kuria siekiama poveikio klimatui neutralumo, reikalingi pokyčiai visose politikos srityse ir bendros visų ekonomikos sektorių ir visuomenės pastangos“¹⁶. Šiuo tikslu ES tvaraus finansavimo sistema ir ITIPD padeda įmonėms ir investuotojams geriau integruoti tvarumą į savo sprendimus, produktus, paslaugas ar procesus.
- (12) Atsižvelgdama į šias bendras, su visais sektoriais susijusias pastangas, Komisija primena, kad, kaip ir vykdant bet kurią kitą veiklą, gynybos sektoriuje veikiančioms bendrovėms keliamas bendras lūkestis tapti tvaresnėmis pagal aplinkos, socialinius ir valdymo aspektus.
- (13) Komisija jau ne kartą išaiškino socialinio tvarumo ir gynybos pramonės ryšį. Visų pirma tiek pasiūlyme dėl reglamento, kuriuo nustatomas Šaudmenų gamybos rėmimo aktas¹⁷, tiek Europos gynybos pramonės strategijoje¹⁸ nurodoma, kad „Sąjungos gynybos pramonė labai prisideda prie Sąjungos atsparumo ir saugumo, o todėl ir prie taikos bei socialinio tvarumo“. Atsižvelgiant į tai, kad ES gynybos pramonė prisideda prie atsparumo, saugumo ir taikos, ji didina tvarumą.

¹⁴ [Europos gynybos pramonės strategija](#).

¹⁵ [17 TIKSLU | Tvarus vystymasis](#).

¹⁶ [OL L 243, 2021 7 9, p. 1–17](#), 25 konstatuojamoji dalis.

¹⁷ COM(2023) 237 *final*. Šį reglamentą Europos Parlamentas ir Taryba priėmė kaip Reglamentą (ES) 2023/1525. OL L 185, 2023 7 24, p. 7. Teisėkūros institucijos patvirtino tą patį tekstą 35 konstatuojamojoje dalyje.

¹⁸ [Europos gynybos pramonės strategija](#), p. 24.

- (14) Komisija pažymi, kad tvaraus finansavimo sistema visiškai atitinka ES pastangas padėti Europos gynybos pramonei gauti pakankamą finansavimą ir investicijų¹⁹. Ja nenustatoma jokių gynybos sektoriaus finansavimo apribojimų. ES taisyklės dėl informacijos apie tvarumą atskleidimo ir lengvatų taikomos horizontaliai visose pramonės šakose ir neišskiria nė vieno sektoriaus. Baltojoje knygoje dėl Europos gynybos parengties 2030 m. taip pat teigiama, kad „su tvarumu susijusios finansinės informacijos atskleidimo reglamentu (TFIAR) neužkertamas kelias gynybos sektoriaus finansavimui“²⁰. Gynybos pramonė vertinama kaip ir bet kuris kitas sektorius, o papildomi informacijos atskleidimo reikalavimai taikomi tik prieštaringai vertinamiems ginklams (žr. 3.2.1.2 skirsnį). Todėl gynybos pramonės išskyrimas iš kitų sektorių prieštarautų taikomai teisei sistemai.
- (15) Kalbant apie ITIPD, ji taikoma gynybos sektoriui kaip ir bet kuriam kitam sektoriui, išskyrus tai, kad išsamaus patikrinimo pareiga netaikoma galutinės grandies verslo partnerių veiklai, susijusiai su produktais, kuriems valstybė narė taiko eksporto kontrolės priemones (t. y. eksporto kontrolę pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/821 dėl dvejojo naudojimo prekių eksporto, persiuntimo, susijusių tarpininkavimo paslaugų, techninės pagalbos ir tranzito kontrolės arba ginklų, šaudmenų ar karinės paskirties medžiagų eksporto kontrolę pagal nacionalines eksporto kontrolės priemones), po to, kai suteikiamas leidimas eksportuoti produktą.

3 Rizikos mažinimas bendradarbiaujant su gynybos pramone

3.1 Tarptautinės sutartys ir ES teisės aktai, kuriais reglamentuojamas naudojimas ir eksportas

- (16) Gynybos pramonė yra griežtai reguliuojama – jai taikomi teisės aktai, susiję su jos kuriamų produktų ir technologijų, įskaitant ginklus, gamyba, naudojimu ir siuntimu Europos Sąjungoje ir už ES ribų. Šie teisės aktai padeda sumažinti galimą neigiamą poveikį, susijusį su gynybos pramonės sukurtų produktų naudojimu, ir atitinka plačius ES tvaraus finansavimo sistemos ir ES bendros užsienio ir saugumo politikos tikslus.
- (17) Atsižvelgiant į JT Chartijos 51 straipsnyje pripažįstamą teisę į savigyną²¹ ir kaip nurodyta Tarybos bendrojoje pozicijoje 2008/944/BUSP, kuria nustatomos bendrosios taisyklės, kuriomis reglamentuojama karinių technologijų ir įrangos eksporto kontrolė, (toliau – bendroji pozicija)²², preambulės 12 konstatuojamojoje dalyje, valstybės narės turi teisę į savigynos priemonių perdavimą ir eksportą. Komisija ragina operatorius vertinant konkrečios gynybos sektoriaus bendrovės finansavimą arba veiklą pagal tvarumo aspektus laikytis kiekvieno konkretaus atvejo vertinimo principo. Sprendimai turėtų būti priimami remiantis šiame skirsnyje išdėstytą taikomą teisės aktų, sutarčių ir rizikos mažinimo procesų laikymusi.
- (18) Valstybės narės griežtai kontroliuoja karinių ir dvejojo naudojimo prekių eksportą ir siuntimą Europos Sąjungoje. Valstybių narių gebėjimas užtikrinti ES ir tarptautinių teisės

¹⁹ Europos gynybos pramonės strategija. 25 puslapis, 5 langelis. Gynybos pramonė ir ES tvaraus finansavimo sistema.

²⁰ [JOIN\(2025\) 120 final](#), p. 18.

²¹ eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32008E0944

²² [CL2008E0944EN0010010.0001_cp 1..1 \(europa.eu\)](#).

aktų laikymąsi priklauso nuo to, ar pramonė imsis išsamaus patikrinimo priemonių. Pavyzdžiui, kad galėtų gauti eksporto licencijas, gynybos bendrovės privalo įgyvendinti nacionalinių eksporto kontrolės institucijų nustatytas griežtas vidaus kontrolės ir atitikties priemones. Glaudi valstybių narių agentūrų, įgyvendinančių eksporto kontrolės mechanizmą, vykdoma priežiūra yra svarbi kovos su galimu neigiamu gynybos pramonės sukurtų produktų poveikiu dalis.

3.1.1 Karinių technologijų ir įrangos siuntimas už ES ribų (eksportas)

- (19) Ginklų, šaudmenų, jų komponentų ir karinių technologijų eksporto kontrolė reglamentuojama BUSP (teisės aktai priimami remiantis Europos Sąjungos sutarties 29 straipsniu). Pagal Europos Sąjungos sutarties 40 straipsnį, bendros užsienio ir saugumo politikos įgyvendinimas negali turėti įtakos galių pasidalijimui tarp ES ir valstybių narių²³. Valstybės narės per savo nacionalines sistemas ir laikydamosi bendrosios pozicijos kontroliuoja į Europos Sąjungos karinės įrangos sąrašą²⁴ įtrauktų karinių technologijų ir įrangos (įskaitant ginklus) eksportą. Bendrojoje pozicijoje išvardijami kriterijai, kuriuos valstybės narės turi įvertinti, kad galėtų suteikti eksporto licenciją. Be kita ko, šios sąlygos apima pagarbą žmogaus teisėms paramą gaunančioje šalyje ir regioninės taikos bei saugumo išsaugojimą. Bendroji pozicija valstybėms narėms yra teisiškai privaloma.
- (20) Bendrojoje pozicijoje primenamos pareigos pagal Sutartį dėl prekybos ginklais, kurią pasirašė visos ES valstybės narės ir kurioje, be kita ko, numatyta, kad valstybės narės negali leisti siųsti Sutartyje numatytos įprastinės ginkluotės arba prekių, jei toks siuntimas pažeistų valstybės narės pareigas pagal priemones, kurias taiko Jungtinių Tautų Saugumo Taryba pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių, visų pirma ginklų embargą; valstybės narės atitinkamus tarptautinius įsipareigojimus pagal tarptautinius susitarimus, kuriuos ji pasirašė, visų pirma su įprastinės ginkluotės siuntimu arba neteisėta prekyba ja susijusius įsipareigojimus, arba jei leidimo suteikimo metu valstybė narė turi žinių, kad ginklai arba prekės būtų naudojami genocidui, nusikaltimams žmoniškumui, šiurkštiems 1949 m. Ženevos konvencijų pažeidimams, išpuoliams prieš civilius objektus arba civilius, kuriems taikoma atitinkama apsauga, arba kitiems karo nusikaltimams, kaip tai apibrėžta šios valstybės narės pasirašytuose tarptautiniuose susitarimuose, vykdyti²⁵.
- (21) Bendrojoje pozicijoje taip pat nustatytos pareigos neleisti siųsti ginklų arba prekių, jei leidimas prieštarautų valstybių narių tarptautiniams įsipareigojimams, pvz., Branduolinio ginklo neplatavimo sutarčiai (1968 m.), kurią pasirašė visos ES valstybės narės ir kurioje numatyta, kad kiekviena valstybė narė įsipareigoja tiesiogiai arba netiesiogiai nesiųsti branduolinių ginklų arba sprogstamųjų įtaisų, ir kurioje ši pareiga paaiškinama kaip pagrindas nesuteikti atitinkamų eksporto licencijų²⁶, ir kitoms sutartims. Bendrosios pozicijos naudotojo vadove²⁷ pateikiamas išsamus, tačiau nebaigtinis sutarčių, į kurias reikia atsižvelgti prieš išduodant eksporto licenciją, sąrašas²⁸.

²³ OL C 115, 2008 5 9, p. 194–194

²⁴ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202501499

²⁵ https://thearmstradetreaty.org/hyper-images/file/ATT_English/ATT_English.pdf?templateId=137253

²⁶ 2 straipsnio 1b dalis.

²⁷ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6881-2025-INIT/lt/pdf>

²⁸ Jis apima sutartis ir tarptautinius dokumentus (režimus), kuriais reglamentuojamas karinės įrangos ir technologijų naudojimas ir (arba) atsargų kaupimas, ir (arba) eksportas bei siuntimas, pavyzdžiui, (neapsiribojant): Australijos grupę, MTCR, Zangger komitetą, Branduolinių tiekėjų grupę, Vasenaro susitarimą, Hagos elgesio kodeksą prieš balistinių raketų platinimą (III PRIEDAS (2 skyriaus 6 skirsnis).

- (22) Naudotojo vadove yra mechanizmų, kuriuos valstybės narės gali taikyti su reeksportu ir galutiniais naudotojais susijusioms problemoms spręsti, pavyzdžiui, dėl būtinausios informacijos, kuri turi būti pateikta galutinio naudotojo pažymėjime. Be kita ko, tai yra su galutiniu naudojimu ir (arba) reeksporto draudimu susijusi sąlyga, kai tai aktualu, ir galimybė valstybėms narėms įtraukti sąlygą, draudžiančią reeksportuoti prekes, kurios yra įtrauktos į galutinio naudotojo pažymėjimą. Naudotojo vadove pateikta metodika ir joje nurodyti tarptautiniai susitarimai²⁹ yra standartai, pagal kuriuos valstybių narių valdžios institucijos vertina šio sektoriaus įmonių elgseną.
- (23) Naudotojo vadove taip pat yra neprivalomų palengvinančių mechanizmų, kuriais skatinama konvergencija ir sudaromos palankesnės sąlygos priimti sprendimus dėl bendrai finansuojamos ir pagamintos karinės įrangos ar technologijų eksporto. Bendras orientacinis principas turėtų būti toks – jei ES valstybės narės nenusprendžia kitaip, jos bendrai kurdamos karinę įrangą ar technologijas ir vadovaudamosi rizikos vertinimu pagal bendrosios pozicijos ir tarpusavio pasitikėjimo kriterijus supaprastins šios įrangos ar technologijų eksportą už ES ribų su sąlyga, kad toks eksportas nepakenks jų tiesioginiams ar nacionalinio saugumo interesams bei tarptautiniams įsipareigojimams (dėl prekybos karine įranga ar technologijomis). Siekiant skatinti konvergenciją ir sudaryti palankesnes sąlygas priimti sprendimus dėl bendrai finansuojamos ir pagamintos karinės įrangos ar technologijų eksporto dalyvaujančios valstybės narės raginamos konsultuotis tarpusavyje dėl galimų eksporto paskirties vietų ir galutinių naudotojų rizikos vertinimo, kad būtų užtikrintas sėkmingas bendro projekto įgyvendinimas. Pritardamos šiam bendram principui jos planuoja įgyvendinti konsultavimosi sistemą, jei to prireiktų.
- (24) ES Tarybos įprastinės ginkluotės eksporto darbo pogrupis prisideda prie ES bendrosios pozicijos įgyvendinimo, be kita ko, sudarydamas palankesnes sąlygas valstybėms narėms keistis informacija apie leidimų nesuteikimą ir jautrias paskirties vietas. ES padeda užtikrinti ginklų eksporto skaidrumą kasmet dalydamasi duomenimis apie ginklų eksportą Europos išorės veiksmų tarnybos (EIVT) valdomoje duomenų bazėje³⁰.

3.1.2 Karinių technologijų ir įrangos siuntimas Europos Sąjungoje

- (25) Siuntimas ES viduje taip pat reglamentuojamas Direktyva 2009/43/EB³¹ dėl su gynyba susijusių produktų siuntimo Sąjungoje. Šioje direktyvoje nustatyti tam tikri kriterijai, kuriuos valstybės narės institucijos turi įvertinti prieš leisdamos siųsti gynybos įrangą ar technologijas. Pavyzdžiui, tai procesai, kuriais siekiama išvengti galimo su gynyba susijusių produktų nukreipimo. Joje taip pat nustatytas reikalavimas valstybių narių eksporto institucijoms kartą per trejus metus stebėti, kaip paramą gaunanti šalis laikosi siuntimo licencijoje nustatytų eksporto apribojimų³².

²⁹ Pvz., Vasenaro susitarimas dėl eksporto galutinio naudotojo / galutinio naudojimo kontrolės.

³⁰ [EIVT tvarkoma duomenų bazė](#).

³¹ [CL2009L0043EN0020010.0001.3bi_cp 1.1](#), 7.1. punktas.

³² III skyriaus 9 straipsnis.

3.1.3 Dvejopo naudojimo prekių siuntimas už ES ribų

- (26) Komisija primena, kad dvejopo naudojimo prekių eksporto kontrolei taikomi ES teisės aktai ir jai taikomas kitoks valdymas nei karinių prekių eksportui. Reglamentu (ES) 2021/821 nustatytas Sąjungos dvejopo naudojimo prekių eksporto, persiuntimo, susijusių tarpininkavimo paslaugų, techninės pagalbos ir tranzito kontrolės režimas³³.
- (27) 2019 m. Komisija paskelbė rekomendacijas³⁴ dėl prekybos dvejopo naudojimo prekėmis kontrolės vidaus atitikties užtikrinimo programų pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 428/2009 dvejopo naudojimo prekių eksportu, persiuntimu, susijusiomis tarpininkavimo paslaugomis ir tranzitu užsiimančioms bendrovėms³⁵. Tam tikras licencijas siekiančios gauti bendrovės turėtų turėti vidaus atitikties užtikrinimo mechanizmus, apimančius toliau nurodytus aspektus, kurie taip pat galėtų būti pavyzdžiu atitinkamų bendrovių išsamų patikrinimą įvertinti siekiantiems finansų operatoriams: aukščiausiojo lygio vadovybės įsipareigojimas užtikrinti atitiktį; organizacinė struktūra, atsakomybė ir ištekliai; mokymas ir informuotumo didinimas; sandorių tikrinimo procesas ir procedūros; veiklos rezultatų peržiūra, auditai, pranešimų teikimas ir taisomieji veiksmai; įrašų registravimas ir dokumentai; fizinis ir informacijos saugumas.

3.2 Rizikos mažinimas pagal skirtingas tvaraus finansavimo sistemos ir JTIPD teisinės priemonės

3.2.1 TFIAR

- (28) TFIAR yra skaidrumo sistema, kurioje nustatoma, kaip ES finansų rinkos dalyviai turi atskleisti tvarumo informaciją³⁶. TFIAR skirtas tam, kad investuotojai galėtų tinkamai įvertinti, kaip tvarumo rizika yra integruota į sprendimų dėl investicijų priėmimo procesą³⁷, ir geriau suprasti galimą neigiamą finansinių produktų poveikį tvarumui. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2022/1288 papildė TFIAR techniniais reguliavimo standartais. Pavyzdžiui, jame nustatytas reikalavimas, kad finansų tarpininkai paaiškintų, kodėl tvarumo tikslą turintis finansinis produktas (t. y. kuriam reikalingas informacijos atskleidimas pagal TFIAR 9 straipsnį) nedaro reikšmingos žalos nė vienam iš tvarių investicijų tikslų. Tokiais atvejais finansų rinkos dalyviai turi apibūdinti, kaip jie atsižvelgia į I priedo 1 lentelėje nurodytą neigiamą poveikį ir visus to priedo 2 ir 3 lentelėse nurodytus atitinkamus rodiklius.
- (29) Į gynybos pramonę investuojantiems finansų rinkos dalyviams aktualūs I priedo 1 lentelėje nurodyti pagrindinio neigiamo poveikio (toliau PNP) rodikliai, kuriuos reikėtų išsamiau paaiškinti, yra šie: PNP 10 „JT pasaulinio susitarimo principų ir EBPO rekomendacijų daugiašalėms įmonėms pažeidimai“³⁸, PNP 11 „Nėra procesų ir atitikties mechanizmų, skirtų stebėti, kaip laikomasi JT pasaulinio susitarimo principų ir EBPO

³³ [Leidinių biuras \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32021R0821).

³⁴ 2019 m. liepos 30 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2019/1318 dėl prekybos dvejopo naudojimo prekėmis kontrolės vidaus atitikties užtikrinimo programų pagal Reglamentą (EB) Nr. 428/2009.

³⁵ [OL L 134, 2009 5 29, p. 1–269](#).

³⁶ Kovo 19 d. [Baltojoje knygoje dėl Europos gynybos parengties 2030 m.](#) nurodoma, kad „Atlikdama TFIAR peržiūrą Komisija pateiks reikiamą paaiškinimą dėl gynybos sąsajos su tvarumo sistemos investicijų tikslais.“

³⁷ [Su tvarumu susijusios informacijos atskleidimas finansinių paslaugų sektoriuje. Europos Komisija.](#)

³⁸ [OL L 196, 2022 7 25](#), p. 1–72, žr. p. 43.

rekomendacijų daugiašalėms įmonėms“ ir PNP 14 „Prieštaringai vertinamų ginklų pozicija“.

3.2.1.1 PNP 10 ir 11. Galimo neigiamo gynybos pramonės investicijų poveikio vertinimas

- (30) Reglamente (ES) 2022/1288 išsamiai nenurodoma, kaip finansų rinkos dalyviai gali įvertinti, ar investicija į ekonominę veiklą, kuria prisidedama prie aplinkos ar socialinio tikslo, atitinka I priedo 1 lentelėje pateiktus PNP 10 ir 11.
- (31) JT pasaulinis susitarimas yra savanoriška įmonių operacijų ir strategijų suderinimo su dešimčia visuotinai pripažintų įmonių atsakomybės principų, įskaitant žmogaus teisių principus, sistema. Pagal 1 principą įmonės turi prisidėti prie tarptautiniu mastu paskelbtų žmogaus teisių apsaugos ir jos laikytis, o pagal 2 principą įmonės turi užtikrinti, kad jos neprisidėtų prie žmogaus teisių pažeidimų. Vienas pagrindinių pasaulinio susitarimo elementų yra pažangos komunikatas – metinis informacijos atskleidimas, kurį privalo pateikti dalyvaujančios įmonės. Pažangos komunikate išdėstytos pastangos įgyvendinti minėtus dešimt principų, taip didinant skaidrumą ir suinteresuotųjų šalių atskaitomybę.
- (32) EBPO rekomendacijų daugiašalėms įmonėms IV skyrius skirtas žmogaus teisėms, jame išdėstyti šeši principai. Trečiuoju principu įmonės raginamos ieškoti būdų, kaip išvengti neigiamo poveikio žmogaus teisėms arba jį sušvelninti, kai šis poveikis yra tiesiogiai susijęs su jų verslo veikla, produktais ar paslaugomis, net jei šios įmonės prie šio poveikio neprisideda. Penktuoju principu įmonėms nustatytas reikalavimas vykdyti išsamų žmogaus teisių patikrinimą atsižvelgiant į įmonės dydį, veiklos pobūdį ir aplinkybes bei neigiamo poveikio žmogaus teisėms rizikos dydį³⁹.
- (33) Komisija ragina operatorius atsižvelgti į išsamaus patikrinimo reikalavimus ir priemones, nustatytas siekiant laikytis 2.1. skirsnyje nurodytų eksporto kontrolės teisės aktų, nes jais prisidedama prie JT pasaulinio susitarimo 1 ir 2 principų, EBPO rekomendacijų daugiašalėms įmonėms 3 ir 6 principų bei PNP 10 ir 11 pagal Reglamentą (ES) 2022/1288 tikslų įgyvendinimo.

3.2.1.2 PNP 14. Prieštaringai vertinami ginklai

- (34) PNP 14⁴⁰ – „investicijų į investuojamąsias bendroves, dalyvaujančias gaminant arba parduodant prieštaringai vertinamus ginklus, dalis“ – apima tik informacijos apie investicijas į keturių prieštaringai vertinamų ginklų kategorijų atskleidimą: priešpėstinių minų, kasetinių šaudmenų, cheminių ginklų ir biologinių ginklų. Tai ginklai, kuriuos draudžia dauguma valstybių narių arba kurie draudžiami pagal tarptautinę teisę, tiesiogiai privalomą ES, ir kurie laikomi turinčiais pagrindinį neigiamą poveikį.
- (35) Prieštaringai vertinamų ginklų apibrėžtis, įtraukta į TFIAR, neapima branduolinių ginklų. Branduolinio ginklo uždraudimo sutartį iki šiol pasirašė tik trys valstybės narės – Austrija, Airija ir Malta. Tai yra atskira sutartis prie 1968 m. branduolinio ginklo neplatavimo sutarties (toliau – TNP). Visos valstybės narės yra TNP susitariančiosios šalys. TNP numatyta, kad kiekviena šalis įsipareigoja tiesiogiai arba netiesiogiai neperduoti branduolinio ginklo arba sprogstamųjų įtaisų jokiam gavėjui arba šio ginklo

³⁹ EBPO rekomendacijos daugiašalėms įmonėms dėl atsakingo verslo.

⁴⁰ Komisijos deleguotojo reglamento 2022/1288 I priedo 1 lentelė.

ir įtaisų pačios negauti. TNP neturi poveikio valstybių, pasirašymo metu 1968 m. turėjusių branduolinių ginklų, branduolinėms programoms.

(36) Ši pareiga atskleisti informaciją susijusi su toliau nurodytomis tarptautinėmis konvencijomis.

- Biologinių ginklų kūrimą ir gamybą draudžia 1972 m. balandžio 10 d. Londone priimta Konvencija dėl bakteriologinių ir toksinių ginklų kūrimo, gamybos ir saugojimo uždraudimo bei jų sunaikinimo, kurią pasirašė ir ratifikavo visos ES valstybės narės⁴¹.
- Cheminių ginklų kūrimą ir gamybą draudžia 1993 m. sausio 13 d. Paryžiuje priimta Konvencija dėl cheminių ginklų kūrimo, gamybos, saugojimo ir naudojimo uždraudimo bei jų sunaikinimo⁴², kurią pasirašė ir ratifikavo visos ES valstybės narės.
- Priešpėstinių minų gamybą draudžia 1997 m. rugsėjo 18 d. priimta Konvencija dėl priešpėstinių minų naudojimo, kaupimo, gamybos ir perdavimo uždraudimo ir dėl jų sunaikinimo, kurią pasirašė ir ratifikavo didžioji dauguma valstybių narių⁴³.
- Kasetinių šaudmenų gamybą draudžia 2008 m. gegužės 30 d. Konvencija dėl kasetinių šaudmenų⁴⁴, kurią pasirašė ir ratifikavo Austrija, Belgija, Bulgarija, Čekija, Danija, Vokietija, Airija, Ispanija, Prancūzija, Kroatija, Italija, Liuksemburgas, Vengrija, Malta, Nyderlandai, Portugalija, Slovėnija Slovakija ir Švedija.

3.2.2 ES taksonomija

(37) ES taksonomija – tai privačiojo finansavimo skaidrumo priemonė, kuria nustatoma aplinkos atžvilgiu tvarios veiklos klasifikacija, siekiant skatinti aplinkos atžvilgiu tvarias investicijas.

(38) Pagal ES taksonomijos reglamento 3 straipsnį, kad ekonominė veikla būtų laikoma *tvaria aplinkos atžvilgiu*: ja turi būti *reikšmingai prisidedama* prie vieno iš šešių aplinkos tikslų ir ji turi *nedaryti reikšmingos žalos* jokiems kitiems aplinkos tikslams. Ji taip pat turi būti vykdoma laikantis ES taksonomijos reglamento 18 straipsnyje nurodytų būtiniausių apsaugos priemonių ir atitikti techninės analizės kriterijus.

(39) ES taksonomijos reglamento 18 straipsnyje nurodytomis būtiniausiomis apsaugos priemonėmis siekiama užtikrinti, kad kriterijus atitinkančia taksonomine ekonomine veikla laikytiną ekonominę veiklą vykdančys subjektai atitiktų tam tikrus būtiniausius socialinius ir valdymo standartus. Pagal 18 straipsnio 1 dalį, įmonės, kurių vykdoma ekonominė veikla laikytina kriterijus atitinkančia taksonomine ekonomine veikla, turi būti įdiegusios išsamaus patikrinimo ir teisių gynimo procedūras, siekdamos užtikrinti būtiniausių atsakingo verslo standartų, nurodytų EBPO rekomendacijose daugiašalėms įmonėms, ir JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų laikymąsi.

⁴¹ [IHL sutartys. Konvencija dėl biologinio ginklo uždraudimo, 1972 m.](#)

⁴² [IHL sutartys. Konvencija dėl cheminio ginklo uždraudimo, 1993 m. \(icrc.org\).](#)

⁴³ [IHL sutartys. Konvencija dėl priešpėstinių minų uždraudimo, 1997 m. \(icrc.org\).](#) Komisija pažymi, kad Suomija, Lenkija, Estija, Latvija ir Lietuva neseniai paskelbė apie savo planus pasitraukti iš šios sutarties.

⁴⁴ [IHL sutartys. Konvencija dėl kasetinių šaudmenų, 2008 m. \(icrc.org\).](#)

- (40) Komisija skatina operatorius atsižvelgti į išsamaus patikrinimo reikalavimus ir priemones, nustatytas siekiant laikytis 3.1. skirsnyje nurodytų nacionalinių eksporto kontrolės teisės aktų, kaip į tuos, kuriais prisidedama prie 13-ojo JT pagrindinio principo, EBPO rekomendacijų daugiašalėms įmonėms IV skyriaus 3 ir 6 principų bei būtiniausių apsaugos priemonių pagal ES taksonomijos reglamento 18 straipsnio 1 dalį įgyvendinimo.
- (41) ES taksonomijos reglamento 18 straipsnio 2 dalyje tiesiogiai nurodomi TFIAR pagrindinio neigiamo poveikio rodikliai, susiję su tvarumo veiksniais⁴⁵. Todėl įmonės užtikrina, kad jų išsamaus patikrinimo ir teisių gynimo procedūros leistų nustatyti bet kokią faktinę arba galimą investicinę poziciją, susijusią su prieštaringai vertinamų ginklų gamyba arba pardavimu, tokios pozicijos išvengti, sumažinti jos poveikį arba ją ištaisyti, kaip apibrėžta TFIAR deleguotajame reglamente (žr.⁴⁶ 3.2.1.2 punktą).

3.2.2.1 Su gynyba susijusių įmonių atitikties ES taksonomijos kriterijams nurodymas

- (42) Komisija primena, kad su gynyba susijusioje veikloje, kaip ir bet kuriame kitame sektoriuje, dalyvaujančios įmonės gali nurodyti, kad jų tam tikros reikalavimus atitinkančios horizontaliosios investicijos, nurodytos taksonomijos deleguotuosiuose aktuose, atitinka taksonomijos kriterijus. Tai apima, pavyzdžiui, Deleguotojo akto dėl informacijos atskleidimo I priedo 1.1.2.2 skirsnio c punkte ir 1.1.3.2 skirsnio c punkte nurodytų kapitalo išlaidų ir (arba) veiklos išlaidų forma daromas investicijas į jų pastatų ir infrastruktūros žalinimą arba į netaršų transportą. Jos taip pat gali nurodyti, kad taksonomijos kriterijus atitinka bet kokia kita jų vykdoma Taksonomijos deleguotuosiuose aktuose nurodyta veikla (vykdoma transporto, duomenų sprendimų, gamybos ir kt. srityse).
- (43) Be to, tai, kad konkreti gynybos pramonės veikla iki šiol nebuvo įtraukta į ES taksonomiją, nedaro poveikio gynybos pramonės aplinkosauginiam veiksmingumui⁴⁷.
- (44) ES taksonomijos klimato ir aplinkos deleguotaisiais aktais nustatyti konkretūs techninės analizės kriterijai, kuriuos įmonės turi atitikti, jei nori atskleisti, kad jų ekonominė veikla atitinka taksonomijos kriterijus, tačiau kitose ES tvaraus finansavimo sistemos dalyse pateikiami kitokie ekonominės veiklos ir operatorių tvarumo aspektų vertinimo būdai.
- (45) 2025 m. vasario mėn. bendruoju supaprastinimo dokumentų rinkiniu⁴⁸ siekiama reikšmingai sumažinti administracinę naštą įmonėms, nurodančioms apie atitiktį taksonomijos kriterijams. Pagal Komisijos išipareigojimą dėl supaprastinimo taip pat bus atlikta išsami Taksonomijos deleguotojo akto peržiūra.

3.2.3 FPRD II

- (46) FPRD II reikalavimuose investicinėms įmonėms atsižvelgti į klientų prioritetus tvarumo srityje ir atsižvelgti į prioritetus tvarumo srityje nustatant tikslines rinkas pateikiama tiesioginė nuoroda į TFIAR ir ES taksonomijos reglamentą. Dėl to galutiniams klientams, turintiems prioritetų tvarumo srityje pagal FPRD II, turės būti teikiama informacija apie

⁴⁵ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023XC0616\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023XC0616(01))

⁴⁶ Komisijos pranešimas dėl tam tikrų Taksonomijos reglamento teisinių nuostatų ir sąsajų su tvarumu susijusios finansinės informacijos atskleidimo reglamentu aiškinimo ir įgyvendinimo. [Leidinių biuras \(europa.eu\)](#).

⁴⁷ Žr. OL C, C/2023/267, 2023 10 20, 12 punktą.

⁴⁸ [2025/0045 \(COD\)](#).

produktus, kurie yra bent iš dalies investuojami į taksonomijos kriterijus atitinkančią veiklą arba į tvarias investicijas (arba kuriais suteikiama su tokia veikla ir investicijomis susijusi pozicija) pagal TFIAR 2 straipsnio 17 dalį, arba kuriuose atsižvelgiama į PNP.

- (47) Dėl tiesioginės nuorodos į TFIAR apibrėžtas tvarias investicijas ir į taksonomijoje apibrėžtas aplinkos atžvilgiu tvarias investicijas FPRD II daroma prielaida, kad vertindami, ar jų platinamas produktas atitinka prioritetus tvarumo srityje, operatoriai atsižvelgia į ES taksonomijos reglamente įtvirtintą būtiniausių apsaugos priemonių principą ir TFIAR įtvirtintą reikšmingos žalos nedarymo principą. Pastarasis principas apima su PNP rodikliu, susijusiu su prieštarinčiai vertinamais ginklais, susietą investicinę poziciją, kaip nurodyta TFIAR (žr. 3.2.1.2).
- (48) Kalbant apie PNP vertinimą pagal FPRD II, nė viena nuostata neįpareigoja operatorių vertinti, kad investicijos į gynybos sektorių turi neigiamą poveikį vien dėl to, kad yra investuojamos į tą sektorių, ir dėl to neturėtų būti siūlomos prioritetų tvarumo srityje turintiems klientams.

3.2.4 ITIPD

- (49) Pagal ITIPD, įsigaliojusią 2024 m. liepos 25 d., reikalaujama, kad didelės įmonės, kurių būstinė yra ES arba kurios gauna dideles pajamas iš ES, nustatytų ir šalintų neigiamą savo veiksmų poveikį žmogaus teisėms ir aplinkai ES ir visose jų pasaulinėse vertės grandinėse.
- (50) Į šią taikymo sritį patenkančioms gynybos bendrovėms, kaip ir bet kuriai kitai bendrovei, taikoma ITIPD. Jos turi vykdyti išsamų savo pačių veiklos, savo patronuojamųjų įmonių veiklos ir verslo partnerių veiklos, susijusios su šių bendrovių produktų gamyba arba jų paslaugų teikimu (pradinės grandies) arba su šių bendrovių produktų platinimu, transportavimu ir saugojimu (galutinės grandies), tvarumo patikrinimą. Vadovaujantis ITIPD 3 straipsniu, išsamaus patikrinimo pareigos pagal šią direktyvą neapima įmonių galutinės grandies verslo partnerių veiklos, susijusios su kariniais ir dvejojo naudojimo produktais, kai valstybių narių valdžios institucijos suteikė leidimą juos eksportuoti: „veiklos grandinė – tai: įmonės galutinės grandies verslo partnerių veikla, susijusi su tos įmonės produkto platinimu, transportavimu ir sandėliavimu, kai verslo partneriai tą veiklą vykdo įmonės naudai arba įmonės vardu, išskyrus produkto, kuriam taikoma eksporto kontrolė pagal Reglamentą (ES) 2021/821 arba eksporto kontrolė, susijusi su ginklais, šaudmenimis ar karine medžiaga, platinimą, transportavimą ir sandėliavimą, gavus leidimą produktą eksportuoti“⁴⁹.
- (51) 2025 m. vasario mėn. bendrojo supaprastinimo dokumentų rinkinio pasiūlymais dėl direktyvų⁵⁰ siekiama sumažinti reguliavimo našumą įmonėms, be kita ko, supaprastinant į taikymo sritį patenkančioms įmonėms taikomas pareigas nustatyti faktinį arba galimą neigiamą poveikį, kuris kyla jų netiesioginių verslo partnerių lygmenyje. Tačiau nustačius neigiamą poveikį įmonės turės užkirsti jam kelią arba jį nutraukti, jei reikia, vykdydamos prevencinių arba taisomųjų veiksmų planą⁵¹.

⁴⁹ OL L, 2024/1760, 2024 7 5, 3 straipsnio g dalies ii punktas. <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj?eliuri=eli%3Adir%3A2024%3A1760%3Aoj&locale=lt>

⁵⁰ [2025/0045 \(COD\)](#).

⁵¹ [SWD\(2025\) 80](#), p. 18.

- (52) Įgyvendinant pirmąjį šio bendrojo supaprastinimo dokumentų rinkinio etapą balandžio 17 d. įsigaliojo ĮTIPD pakeitimas, kuriuo perkėlimo į nacionalinę teisę terminas ir pirmoji taikymo diena atidedami vieniems metams – atitinkamai iki 2027 m. liepos mėn. ir 2028 m. liepos mėn.⁵²

3.2.5 IITTD

- (53) IITTD nustatomi privalomi ES tvarumo atskaitomybės standartai, vadinami ETAS (Europos tvarumo atskaitomybės standartais). Šiais standartais reikalaujama atskleisti su tvarumu susijusią informaciją ir nėra ribojamos investicijos į jokių sektorių. Gynybos pramonei ypač aktualios dvi pirmojo kompleksinių standartų rinkinio nuostatos:
- Bendrieji reikalavimai (ETAS 1, 105 dalis). Šiuo standartu bendrovėms leidžiama neatskleisti įslaptintos arba neskelbtinos informacijos, net jei ji laikoma reikšminga. Komisija patikslina, kad nuostata, kuria leidžiama neatskleisti neskelbtinos arba įslaptintos informacijos, gynybos pramonė linkusi naudotis labiau nei kiti sektoriai. Pavyzdžiui, šią nuostatą jos atstovams gali tekti taikyti informacijai apie žaliavų tiekimo apimtį arba tam tikrai su tvarumu susijusiai finansinei informacijai. Tai savo ruožtu turėtų turėti įtakos tam, kaip užtikrinimo teikėjai bendradarbiauja su gynybos pramonės įmonėmis dėl šios nuostatos naudojimo.
 - Vartotojai ir galutiniai naudotojai (ETAS S4). Šiame standarte paaiškinama, kad į šio standarto taikymo sritį nepatenka vartotojų arba galutinių naudotojų vykdomas neteisėtas arba netinkamas bendrovės produktų arba paslaugų naudojimas.
- (54) Priėmus 2025 m. vasario mėn. bendrojo rinkinio pasiūlymą dėl IITTD ir ĮTIPD peržiūros⁵³ reikšmingai sumažėtų įmonių, kurios pagal IITTD turi atitikti atskaitomybės reikalavimus, skaičius, tačiau tai neturėtų įtakos pirmiau išdėstytoms ankstesnėms nuostatomis.
- (55) Komisija taip pat pasiūlė dvejais metais atidėti IITTD taikymą antrajai ir trečiajai įmonių, kurioms šis teisės aktas turi būti taikomas, bangoms. Šiam pasiūlymui teisėkūros institucijos pritarė ir 2025 m. balandžio 17 d. jis įsigaliojo⁵⁴. Valstybės narės jį turės perkelti į nacionalinę teisę iki 2025 m. gruodžio 31 d.

3.2.6 Lyginamųjų indeksų reglamentas

- (56) Lyginamųjų indeksų reglamentu siekiama užtikrinti ES finansų rinkose naudojamų lyginamųjų indeksų skaidrumą, patikimumą ir pagrindimą. Lyginamasis indeksas yra atskaitos taškas, naudojamas investicijos, įmonės arba rinkos rezultatams arba vertei įvertinti. Lyginamųjų indeksų reglamentu nustatyti „prisitaikymo prie klimato kaitos lyginamieji indeksai“ ir „su Paryžiaus susitarimu suderinti lyginamieji indeksai“ bei

⁵² 2025 m. balandžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos [direktyva \(ES\) 2025/794](#), kuria iš dalies keičiamos direktyvos (ES) 2022/2464 ir (ES) 2024/1760, kiek tai susiję su datomis, nuo kurių valstybės narės turi taikyti tam tikrus įmonių informacijos apie tvarumą teikimo ir įmonių tvarumo išsamaus patikrinimo reikalavimus.

⁵³ [2025/0045 \(COD\)](#).

⁵⁴ [2025/0044 \(COD\)](#).

lyginamiesiems indeksams pritaikytas su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo reikalavimas.

- (57) Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2020/1818⁵⁵ papildomas Lyginamųjų indeksų reglamentas nustatant konkrečius reikalavimus lyginamiesiems indeksams, kurie žymimi kaip susiję su klimatu. Šiuo reglamentu siekiama skatinti aukštos kokybės su klimatu susijusių lyginamųjų indeksų kūrimą ir nustatyti išimčių taisykles.
- (58) Tame pačiame gynybos parengties bendrajame rinkinyje pateiktame specialiaame pakeitimo reglamente (C(2025) 3801) Komisija patikslino, kad siekiant taikyti išimtis pagal to deleguotojo reglamento 12 straipsnio 1 dalies a punktą turi būti vertinamos tik tos bendrovės, kurių veikla susijusi su draudžiamais ginklais. Draudžiami ginklai – „priešpėstinės minos, kasetiniai šaudmenys, biologiniai ir cheminiai ginklai, kuriuos naudoti, laikyti, kurti, perduoti, gaminti ir kaupti aiškiai draudžia priede išvardytos tarptautinės ginklų konvencijos, kurių šalys yra dauguma valstybių narių“.

4 Pajamų ribos

- (59) ES tvaraus finansavimo sistemoje nėra nustatyta jokių su gynyba susijusių veiklos finansavimo išimčių pagal tai, kokia konkrečios bendrovės apyvartos procentinė dalis yra susijusi su karine ar gynybos veikla arba kokia fondo portfelio procentinė dalis tenka investicijoms į su gynyba ar kariuomene susijusią veiklą. Komisija primena, kad ES tvaraus finansavimo sistema gynybos sektoriaus atžvilgiu yra neutrali ir pagal ją išskiriami tik prieštarigai vertinami ginklai, kaip nurodyta TFIAR ir paaiškinta pirmiau.
- (60) Bendros apyvarta pagrįstos gynybos sektoriui taikomos išimtys būtų nesuderinamos su kiekvieno konkretaus atvejo vertinimo principu, kuriuo siekiama sumažinti su tvarumu susijusią riziką. Tai taip pat laikoma nesuderinama su ES strateginiais poreikiais ir prioritetais, nes išimčių gynybos sektoriui taikymas pagal pajamų ribas ypač pakenktų MVĮ, kurios dėl specializacijos poreikių ir dydžio apribojimų dažnai negali dalies savo veiklos nukreipti į civilines rinkas⁵⁶.
- (61) Komisija ragina operatorius, įskaitant priežiūros institucijas ir ASV ženklų (pvz., nacionalinių ekologinių ženklų) teikėjus, parengti savo išimčių politiką pagal kiekvieno konkretaus atvejo vertinimo principą ir atsižvelgiant į prieštarigai vertinamų ginklų sąrašą, kaip paaiškinta pirmiau.

5 Gynybos sektoriaus prisidėjimo prie socialinio tvarumo vertinimas

- (62) Pagal ES tvaraus finansavimo sistemą finansų rinkos dalyviai gali atskleisti investicijas į ekonominę veiklą atsižvelgiant į tai, kiek ši veikla prisideda prie platesnių visuomenės ar aplinkos tikslų.
- (63) Europos gynybos pramonės strategijos 3 skirsnyje Komisija pripažįsta, kad gynybos pramonė labai prisideda prie Sąjungos atsparumo ir saugumo, o dėl to ir prie taikos bei socialinio tvarumo.

⁵⁵ [OL L 406, 2020 12 3, p. 17–25.](#)

⁵⁶ [Study results: Access to equity financing for European defence SMEs - European Commission \(europa.eu\).](#)

- (64) Veiklos, kuria prisidedama prie aplinkos ar socialinių tikslų, apibrėžtis pateikta TFIAR 2 straipsnio 17 dalyje. Ši apibrėžtis neapima galutinio sektorių ir (arba) ekonominės veiklos sąrašo. Pagal šio pranešimo 3 skirsnį, finansų rinkos dalyviai, remdamiesi nuodugniu kiekvienu konkrečiu atveju atliktu vertinimu, gali daryti išvadą, kad ES gynybos pramonės vykdoma ekonominė veikla, kuria siekiama užtikrinti taiką ir saugumą, su sąlyga, kad ji nedaro reikšmingos žalos jokiems kitiems tvarumo tikslams ir kad veiklą vykdanči bendrovė laikosi gero valdymo praktikos, prisideda prie socialinių tikslų. Tačiau, kaip ir kalbant apie bet kurią kitą veiklos rūšį, nedaroma išankstinė prielaida, kad gynybos veikla savaime prisidėtų prie socialinio tikslo.
- (65) Atsižvelgdama į tai, Komisija ragina operatorius vykdanč teigiamą poveikį socialiniam tvarumui darančių sektorių vertinimą nelaikyti gynybos *de facto* prie socialinio tvarumo neprisidedančiu sektoriumi. Tas pats principas turėtų būti taikomas operatoriams, vertinantiems prioritetus tvarumo srityje ir nustatantiems tikslines rinkas pagal FPRD.